

Міністерство освіти і науки України
Національне агентство України з питань державної служби
Івано-Франківська обласна державна (військова) адміністрація
Івано-Франківська обласна рада
Івано-Франківська міська рада
Національна Академія педагогічних наук України
Товариство «Знання» України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Факультет права та адміністрації Ягеллонського університету (Краків, Республіка Польща)
Гданський університет (Гданськ, Республіка Польща)
Гданська Вища школа в Гданську (Гданськ, Республіка Польща)
Факультет європейських студій Університету Бабеша-Бойяї (Клуж Напока, Румунія)
Вища школа права і адміністрації (Жешув, Республіка Польща)
Каунаський технологічний університет (Каунас, Литовська Республіка)
Києво-Могилянська школа врядування імені Андрія Мелешевича
Національного університету «Києво-Могилянська академія»
Інститут права, психології та інноваційної освіти Національного університету
«Львівська політехніка»
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Вища школа публічного управління

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ В УКРАЇНІ: ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ ПОСТУП

*Збірник матеріалів
II-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції
за міжнародною участю
Том 2*

30 травня 2025 р.

Івано-Франківськ
2025

ISBN 978-617-8435-13-4
УДК 35

*Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу
(протокол № 07/679 від 27 травня 2025 р.)*

**Публічне управління та адміністрування в Україні:
євроінтеграційний поступ** : матеріали Всеукраїнської науково-практичної
конференції за міжнародною участю (Івано-Франківськ, 30 травня 2025 р.);
за наук. ред. проф. І. І. Чудика, Д. І. Дзвінчука, І. П. Лопушинського; упоряд.
Л. С. Мосора. Т. 2. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2025. 488 с.

У збірнику розміщено матеріали доповідей учасників II-ї
Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю
«Публічне управління та адміністрування в Україні: євроінтеграційний
поступ».

Під час дискусій та обміну досвідом обговорено підвищення
ефективності публічного управління з урахуванням європейського досвіду
та дії воєнного стану в Україні; питання оптимізації діяльності органів влади
на державному, регіональному та місцевому рівнях; проблеми та
напрацьовано рекомендації щодо розвитку компетентності публічних
службовців; розвиток лідерства в публічному управлінні, підготовка та
підвищення кваліфікації кадрів державної служби та служби в органах
місцевого самоврядування.

Матеріали конференції будуть корисними для фахівців у сфері
публічного управління, працівників органів державної влади та органів
місцевого самоврядування, науковців, викладачів, здобувачів вищої освіти,
а також усіх, хто цікавиться особливостями публічного управління та
адміністрування в умовах війни і в повоєнний період.

*Матеріали друкуються мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів
відповідають автори.*

© Івано-Франківський національний технічний
університет нафти і газу, 2025.

Іван МАКОВЕЦЬКИЙ ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ВІЙНИ	263
Іван МАКУЛОВИЧ ПОЛІТИЧНИЙ БРЕНД ЯК ІНСТРУМЕНТ ДОВІРИ ДО ВЛАДИ: УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ	265
Тетяна МАЛАХОВА ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЯК ЧИННИК ДЕРЖАВНОЇ СТІЙКОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОЇ ЗАГРОЗИ	268
Наталія МАЛИШ МІСЦЕВИЙ РОЗВИТОК: ВІЗІЯ, СТРАТЕГІЯ, БРЕНД	272
Анна МАТВІЄНКО, Лариса ШВЕЦЬ ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	276
Олександр МЕЛЬНИЧЕНКО, Жанна КРАВЧЕНКО, Ольга ЯВОРОВСЬКА АКТУАЛЬНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ У МЕЖАХ ДЕРЖАВНОЇ ДЕМОГРАФІЧНОЇ ПОЛІТИКИ	280
Аліна МИРОШНИЧЕНКО, Аделіна КУШНЕРИК ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	283
Лариса МОСОРА РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	286
Евеліна МУШИЦЬКА РОЛЬ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЯК КЛЮЧОВОГО ЕЛЕМЕНТУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	288
Андрій НАКОНЕЧНИЙ ІНСТИТУЦІЙНА СПРОМОЖНІСТЬ СЕКТОРАЛЬНОГО САМОРЕГУЛЮВАННЯ ПРОДОВОЛЬЧОГО КОМПЛЕКСУ В СИСТЕМІ ВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	290
Олександр ОЛЬШАНСЬКИЙ, Валентина МАМОНОВА ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ	294

Олександр МЕЛЬНИЧЕНКО,
доктор наук з державного управління, професор,
професор кафедри громадського здоров'я та
управління охороною здоров'я,
Харківський національний медичний університет,
м. Харків, Україна

Жанна КРАВЧЕНКО,
кандидат наук з державного управління, доцент,
медичний директор зі стаціонарної допомоги,
КНП «Міська студентська лікарня»
Харківської міської ради,
м. Харків, Україна

Ольга ЯВОРОВСЬКА,
завідувачка відділення
функціональної діагностики КНП ХОР
«Обласна клінічна лікарня»;
здобувач другого (магістерського) рівня вищої
освіти за спеціальністю D4
«Публічне управління та адміністрування»,
Харківський національний
медичний університет,
м. Харків, Україна

АКТУАЛЬНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ У МЕЖАХ ДЕРЖАВНОЇ ДЕМОГРАФІЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Важливо, що «стабільна й керована демографічна ситуація є важливою передумовою існування будь-якої держави, оскільки цей чинник безпосередньо впливає на темпи та пропорції суспільного розвитку» [2]. Саме тому варто вести мову про державну демографічну політику – «діяльність держави, спрямовану на розвиток соціальних й економічних параметрів відтворення населення та народонаселення, що формується комплексом концепцій стратегій та планів демографічного розвитку» [1]. Проте особливості реалізації державної демографічної політики істотною

мірою будуть залежати від актуальних (поточних та/чи майбутніх) викликів, що, зрештою, й зумовлює актуальність цього дослідження.

Проведені узагальнення змістовного наповнення дисертаційних робіт і фахових публікацій за цією проблематикою провідних науковців (Афанасьєва Ю., Гаврюшенко Г., Жилка К., Кобеля З., Кравець І., Кризина Н., Кризина П., Крімер Б., Лаврук І., Малиновська О., Мельник С., Перебейнос О., Тесленко Т., Феленчак Ю., Чопенко В., Шабула І., Шубенок С., Яворська В. та ін.) й результати власних досліджень [3] за цією проблематикою дозволили виокремити такі актуальні виклики для України у межах державної демографічної політики:

– *депопуляція населення* – сталі негативні показники природного приросту та від’ємне сальдо зовнішньої трудової міграції населення;

– *старіння населення* – збільшення частки осіб старших вікових груп на тлі відповідного скорочення частки осіб працездатного віку та дітей;

– *урбанізація* – концентрація населення в міській місцевості призводить до знелюднення (почасти, ліквідації) сіл, що супроводжується зміною місця, а з тим – способу та вартості життя;

– *суспільний розвиток (НТП)* – розширення переліку потреб і можливостей їх задоволення, що підвищує стандарти рівня і якості життя населення, а з тим – збільшення його тривалості (зокрема, завдяки поліпшенню доступу до якісних медичних послуг); підвищення вартості життя та скорочення потреби в простій праці як передумова зменшення кількості дітей у родині; відмова заможних і багатих людей від виконання некваліфікованої (непрестижної) праці; поширення «культури childfree»; потреба створення додаткових робочих місць, будівництва житла, розвитку соціальної та транспортної інфраструктури тощо;

– *глобалізація* – «стирання» кордонів, що не лише полегшує рух трудових ресурсів, а й «заміщення» населення за рахунок мігрантів з країн «третього світу» (принагідно зазначимо, що вони почасти зберігають традицію багатодітності родин й асимілюються до місцевої спільноти); трудова міграція здебільше негативно впливає на родини (розлучення, неповні сім’ї, небажання мати більше дітей...);

– *погіршення здоров’я населення* – збільшення кількості осіб (у т.ч. серед молодших вікових груп) з хронічними захворюваннями (зокрема, коморбідними станами); розширення потреби в лікуванні хвороб старечого віку; збільшення чисельності осіб з проблемами репродуктивного здоров’я;

подорожчання діагностики, лікування й реабілітації; нехтування принципами здорового способу життя;

– *надзвичайні ситуації* – негативно впливають на здоров'я населення та змушують його змінювати постійне місце проживання (наприклад, унаслідок ліквідації катастрофи на Чорнобильській АЕС);

– *повномасштабна воєнна агресія РФ* – «втрата» значної частини населення незаконно тимчасово окупованих територій; масштабний виїзд за кордон біженців (передусім, жінок фертильного віку, дітей й підлітків), більша частина з яких уже певною мірою пристосувалася до життя на «чужині» й, відповідно не збирається повертатися в Україну; значні втрати комбатантів і загибель мирного населення...

Принагідно відзначимо, що сукупність вищенаведених актуальних викликів (перелік яких, зазначимо, не є вичерпним), з одного боку, істотною мірою знижує потенціал витку розвитку/відбудови національної економіки та ускладнює виконання конституційних гарантій щодо соціального забезпечення населення, а з іншого – варто розглядати як методологічне підґрунтя для дальшого вдосконалення державної демографічної політики в Україні за рахунок регулювання внутрішньої/зовнішньої міграції населення (насамперед щодо осіб працездатного та/чи фертильного віку), стимулювання народжуваності, забезпечення гідних умов життя (безпека, збалансовані доходи й витрати, комфортне середовище проживання, соціальна захищеність...). Дальші наукові розвідки, як нам видається, має бути присвячено розробленню теоретичних положень і практичних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення механізмів реалізації державної демографічної політики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Долінченко О. М. Категоріально-понятійний апарат державного регулювання демографічних процесів. *Інвестиції: практика та досвід*. 2014. № 8. С. 140-145.

2. Книш І. В. Демографічна криза в Китаї: трансформація габітуальних практик. *Kitaéznavčì doslidžennâ*, 2023. № 1. Р. 40-54.

3. Мельниченко О. А. Демографічні аспекти публічного управління розвитком територій. *Сталий розвиток територій: проблеми та шляхи вирішення*: матеріали VIII міжнар. наук.-практ. конф., 20 жовтня 2017 р. / за заг. ред. О. Ю. Бобровської. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. С. 31-35.

Публічне управління та адміністрування в Україні: євроінтеграційний поступ

національні та місцеві стратегії відновлення з процесами європейської інтеграції та міжнародними стандартами розвитку, сприяти академічним дослідженням та політичним інноваціям у сфері постконфліктного управління, реформування державного сектору та публічного управління.

Учасники конференції констатують, що інститут публічного управління зазнає постійного розвитку в питаннях правового, організаційного, кадрового, інформаційно-комунікативного супроводу, що в сучасних умовах дозволяє забезпечувати певну його гнучкість та адаптування до сучасних умов і викликів. Ці рекомендації мають на меті допомогти політикам, практикам та дослідникам у формуванні стійкої та адаптивної системи публічного управління, здатної долати поточні виклики та закласти основу для відбудови та майбутнього розвитку України.